

Herziening EU Fytorichtlijn

Referentienummer: 210451

datum: 28 oktober 2010

versie: def

Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerijproducten Standpunt over de aanbevelingen uit de evaluatie Fyto-regime

Inleiding

De huidige plantgezondheidsstrategie van de Europese Unie (EU) is verwoord in de richtlijn van de Raad 2000/29/EC, kortweg de fytorichtlijn. Deze omschrijft de beschermende maatregelen tegen de introductie in de EU van voor planten of plantenproducten schadelijke organismen en tegen hun verspreiding in de EU. De Europese Commissie (EC) is bezig de strategie te herzien en evalueert daartoe de huidige fytorichtlijn en andere relevante regelgeving die verband houdt met controle richtlijnen en noodmaatregelen.

De evaluatie van de fytorichtlijn is afgelopen jaar uitgevoerd en heeft een bijzonder uitgebreid en gedetailleerd rapport opgeleverd met conclusies, opties en aanbevelingen voor de toekomst (ook is een Engelstalige samenvatting beschikbaar op: http://ec.europa.eu/food/plant/strategy/docs/executive_summary_eval_en.pdf.)

De conclusies, opties en aanbevelingen zijn onder andere in een stakeholder conferentie op 28 september 2010 in Brussel besproken. Daarnaast hebben de stakeholders tot 28 oktober 2010 de tijd om aanvullend hierop een reactie te geven.

Onderstaand is eerst het standpunt van de VGB weergegeven dat is gebruikt bij het evaluatiegesprek eind vorig jaar en vervolgens de reactie van de VGB op de aanbevelingen uit de evaluatie.

Evaluatiegesprek

De VGB heeft tijdens het evaluatiegesprek de volgende accenten naar voren gebracht:

- * uitgangspunt voor de VGB als vertegenwoordiger van de exporterende en importerende groothandel is dat de handel waar mogelijk doorgang moet vinden;
- * de VGB onderschrijft de noodzaak van het weren, voorkomen van verspreiding op EU grondgebied van schadelijke organismen - Q-organismen;
- * dit dient te gebeuren tegen een kritische afweging van de schade die wordt veroorzaakt bij binnenkomst, verspreiding, vestiging van het Q-organisme afgezet tegen de kosten van vernietiging; Pest Risk Assessment (PRA) is daar een geschikt instrument voor;
- * de lijst van 250 Q-organismen dient op basis van PRA's geanalyseerd te worden en waar mogelijk te worden opgeschoond;
- * het dient mogelijk te zijn om maatregelen die volgens de fytorichtlijn dienen te worden genomen te vervangen door op de plaatselijke omstandigheden aangepaste maatregelen die hetzelfde effect hebben;
- * genoemde maatregelen dienen uitgevoerd te kunnen worden door andere organisaties onder mandaat van de nationale plantenziektenkundige dienst (NPPO);
- * het dient mogelijk te zijn om de kosten van importinspecties toe te rekenen volgens de werkelijk gemaakte kosten;
- * het is essentieel om meer kennis op te bouwen en uit te dragen / uit te wisselen over Q-organismen en hun risico's; elektronische databanken zijn daarbij van groot belang.

Aanbevelingen

Reactie van de VGB op het werkdocument van de conferentie op 28 september 2010 in Brussel. De aanbevelingen hebben een prioriteit meegekregen (1 hoog, 2 matig, 3 laag).

A. Aanbevelingen die de scope van het regime vergroten:

Aanbeveling 1: invasieve exoten

De VGB kan zich vinden in de uitbreiding van de scope met invasieve exotische planten die schadelijk zijn voor economie etc.

Impact analyse is noodzakelijk, omdat de budgettaire ruimte voor het regime eerder kleiner dan groter wordt.

Optie: iii

Prioriteit: 3

Aanbeveling 3: Gereguleerde niet-quarantaine organismen (RNQP's)

De VGB pleit voor het beter op elkaar afstemmen van de fyto-richtlijn en de verkeersrichtlijnen voor zaad en uitgangsmateriaal. Hierdoor dient het eenvoudiger te worden om een Q-organisme te 'degraderen' tot kwaliteitsziekte. Integratie in een nieuwe en geïntegreerde systematiek van regels waardoor een betere afstemming / aansluiting tussen RQP- en RNQP-regelgeving kan plaats vinden is alleen dan gewenst als dit niet voor een verdere verzwaring van het regime van de verkeersrichtlijnen leidt. Impact analyse is noodzakelijk om zicht te krijgen op de mogelijkheden en gevolgen van een geïntegreerd systeem.

Optie: iii

Prioriteit: 3

B. Aanbevelingen die de bestaande elementen van het regime behoorlijk veranderen of de verplichtingen uitbreiden:

Aanbeveling 5: Intra-EU monitoring / inspecties

Monitoring en inspecties moeten geharmoniseerd worden waarbij Lidstaten de mogelijkheid dienen te hebben om via erkende systemen een deel van de verantwoordelijkheid bij het bedrijfsleven neer te leggen.

Uitvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de overheid cq de NPPO.

In het algemeen dient geregeld te zijn dat wanneer een Q-organisme is geconstateerd er de mogelijkheid dient te zijn voor een contra-expertise op de diagnose.

Impact analyse is noodzakelijk ivm de mogelijk grote consequenties voor de fyto-budgetten van EU en Lidstaten.

Optie: iii

Prioriteit: 2

Aanbeveling 7: Plantenpaspoort systeem (PP)

De VGB is van mening dat het PP afgeschafte dient te worden voor eindproduct.

Harmonisatie van PP document mag niet leiden tot meer administratie; het gaat om het systeem dat er achter zit. Wellicht is het een oplossing om de herkenning dat een document ook het PP is, te vergroten / te uniformeren.

Impact analyse gewenst om vast te stellen dat een mogelijke wijzigingen niet de lastendruk bij het bedrijfsleven vergroot.

Optie: ii; iii alleen voor harmonisatie van de herkenning.

Prioriteit: 2

Aanbeveling 8: Aanscherping Beschermd Gebieden (Protected Zones – PZ).

De VGB is van mening dat deze gebieden alleen gehandhaafd cq ingesteld mogen worden als deze ook werkelijk vrij zijn van het betreffende Q-organisme.

Optie: i

Prioriteit: 2

C. Aanbevelingen met wezenlijke financiële consequenties:

Aanbeveling 2: Natuurlijke verspreiding

De VGB is van mening dat op basis van wijziging van natuurlijke verspreiding van een Q-

organisme, bijv. door klimaatsveranderingen, er geen aanspraak gemaakt kan worden op EU gelden voor vernietiging of beheersing.

Optie: i

Prioriteit: 1

Aanbeveling 9: Prikkel (financiële)

De VGB is voor het instellen van een Fonds ter (gedeeltelijke) dekking van schade veroorzaakt door Q-organismen. Dit kan in de vorm van een verzekering waarbij EU en/of de Lidstaten en het bedrijfsleven de partijen zijn die zorg dragen voor voldoende financiële basis. In de nieuwe regelgeving dient deze mogelijk te zijn opgenomen. Daarnaast kan een EU fonds ter ondersteuning van door EU ingezette en op Lidstaatniveau uitgevoerde monitoring in het leven worden geroepen.

Optie: i

Prioriteit: 1

Aanbeveling 15: Financieel raamwerk

De aanbevelingen geven een ambitie weer die om meer middelen vraagt. In een tijd dat er eigenlijk alleen maar minder middelen beschikbaar komen is de VGB van mening dat het belangrijk is om prioriteiten te stellen, deze gevolgtijdig aan te pakken en door een sterkere samenwerking tussen bedrijfsleven, keuringsdiensten, NPPO, landelijke overheden en EU overheid. Denk aan uitbesteden van werk onder mandaat van verantwoordelijke organisatie / overheid, erkenningsystemen en dergelijke. In de nieuwe regelgeving dienen deze mogelijkheden te zijn opgenomen.

Prioriteit: 1

D. Aanbevelingen die sterk gericht zijn op verbetering van bestaande praktijk

Aanbeveling 4: Preventie strategieën bij import

De VGB vindt dat PRA's de basis zijn van prioritering in Q-organismen met, waar mogelijk, een onderscheid tussen eindproduct en uitgangsmateriaal.

In verband met latente aanwezigheid van Q-organisme in importproducten dient het uitvoeren van vervolgininspecties tot de mogelijkheid, maar dienen deze alleen ingezet te worden als daar werkelijk aanleiding toe is om te zorgen dat verdere verhandeling van het product zo min mogelijk wordt geschaad. Importeur en land van herkomst zijn verantwoordelijk voor gezond importproduct.

Importverbod dient waar mogelijk op bedrijfsniveau te worden ingesteld. Importeurs die bijzonder zorgvuldig te werk gaan moeten niet de dupe worden van bedrijven die het met Q-organismen het minder strikt nemen.

Prioriteit: 1

Aanbeveling 6: Noodmaatregelen

De VGB kan zich vinden in het hanteren van verplichte draaiboeken in geval van het constateren van een Q-organisme waarbij het van groot belang is om in te kunnen spelen op de plaatselijke omstandigheden. Van het draaiboek afwijkende maatregelen dienen een vergelijkbaar effect te sorteren als de oorspronkelijke maatregelen (zie ook 13).

Prioriteit: 1

E. Breed ondersteunde aanbevelingen over horizontale onderwerpen

Aanbeveling 13: EU/LS crisisteam

De VGB kan zich vinden in het inzetten van een dergelijk team, omdat daarmee tussen LS en EU heel snel geschakeld kan worden. Van belang is dat dit team gebruikt maakt van lokale experts die zicht hebben op de specifieke situatie in het getroffen gebied (zie ook 6).

Prioriteit: 2

Aanbeveling 10: Onderzoek & ontwikkeling en wetenschappelijk advies

Aanbeveling 11: Diagnostiek

aanbeveling 12: Training

Aanbeveling 14: Communicatie en transparantie

De VGB ondersteunt deze 4 aanbevelingen die van belang zijn in het preventieve en aansluitend in het curatieve traject. Meer kennis over (potentiële) Q-organismen, betere diagnostische technieken dragen bij aan de doelstellingen van het EU beleid rond Q-organismen. Niet alleen door extra middelen in te zetten, maar ook door bestaande informatie beter te ontsluiten zijn de gewenste resultaten te bereiken.

Prioriteit: 1

++++++

Aanvullende aanbeveling: inrichten Advies Comité van stakeholders

De VGB is van mening dat een betere aansluiting van het georganiseerde bedrijfsleven met de EU commissie kan resulteren in efficiëntere en beter gedragen maatregelen. Wij ondersteunen dan ook van harte de suggestie die tijdens de conferentie van 28 september 2010 is gedaan om naast het Permanent Fytosanitair Comité ook een Advies Comité van stakeholders in te richten.

++++++